

Scénář k audioreportáži

**Zpracovali: Karolína Pořáková, Marie Kvapilová, Kateřina Gemerská, Adam Ježek
ze ZŠ Nové Město pod Smrkem**

„Tak z legrace říkám, že česky jsem se naučila na ulici“, říká paní Helga Bláhová, která se narodila roku 1953 v pohraničí německým rodičům. Její otec bojoval za druhé světové války ve wehrmachtu. V Norsku hlídal těžkou vodu na výrobu bomb, pak ho zajali.

„Můj děda byl antifašista a tudíž tady jeho rodina, to znamená moji rodiče, mohli zůstat. I když můj otec teda, ten pocházel tady z nedalekého Dětrichovce, kde měli hospodářství, a jeho rodiče potom po válce byli odsunuti.“

Na základní školu chodila v Novém Městě pod Smrkem. S předsudky se většinou nesetkávala.

„Tak se mě některé děti ptaly, kdy jsme se vlastně z toho Německa přistěhovali.“

21. srpna 1968 byla na návštěvě u svého staršího bratra v NDR. Tam ji zastihla zpráva o okupaci Československa.

„Volání na pomoc rozhlasu, a tak jsem si říkala, ježišmarjá, co se to děje? To jsme jako v pětáctým, nebo co?“

Domů se vrátila vlakem až po otevření hranic, měla nastoupit na střední ekonomickou školu v Liberci. Přijela ale pozdě, její spolužáci už byli na chmelu.

„Přejeli jsme sem za Děčín, že jo, a teď jsem si říkala: No co to je? Co se to tady děje? Začmáraný ulice, začmáraný stanice, že jo?“

Po maturitě pracovala ve Skloexportu. S budoucím manželem se setkala v Raspenavě na zábavě. Po svatbě se vrátila do Nového Města pod Smrkem, kde vystřídala několik zaměstnání.

V roce 1989 pracovala v Textilaně. Události 17. listopadu si dobře vybavuje.

„Takže jsme to prožívali potom dost živelně doma, protože jsme sledovali televizi. Chodili jsme na různé přednášky, nebo prostě do divadla, že jo, protože sem taky přijel jeden herec pražskej, kterej nám tady vyprávěl, co se tam v Praze dělo. A teďko jsme s hrůzou koukali na ty záběry z toho sedmnáctýho listopadu.“

V důchodu má Helga Bláhová čas na svoje záliby, baví ji cestování a sport, je členkou novoměstských turistů a okrašlovacího spolku, zajímá se o kulturu a politiku. Má radost ze svých dětí a vnoučat.

A co by vzkázala budoucím generacím?

„Ať přemýšlej vlastní hlavou! Ať se podívaj do světa!“